Srednja šola za oblikovanje Maribor

LETNA PRIPRAVA

PREDMET: SLOVENŠČINA

Šolsko leto 2026/2027

PROGRAM: SREDNJE STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE – TEHNIK OBLIKOVANJA, MEDIJSKI TEHNIK
ŠTEVILO UR POUKA na leto/teden: *132/4*
LETNIK: DRUGI

UČNO GRADIVO ZA DIJAKE:
Umetnost besede: berilo 2
Na pragu besedila 2 (učbenik in delovni zvezek)
Učni listi

UČNE OBLIKE: *delo v skupinah, delo v dvojicah, individualno delo, frontalna oblika, delo z besedilom*

UČNE METODE: *razlaga, metoda reševanja problemov, igra vlog, metoda neposrednega/posrednega opazovanja, metoda sodelovalnega učenja, metoda problemske razlage, metoda pogovora, metoda sistemizacije podatkov, seminarsko delo dijakov*

UČNI PRIPOMOČKI: *slikovni material, projektor, računalnik, učbenik, delovni zvezek, tabelski zapis, učni in delovni listi, knjige, revije, spletni viri*

NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA:
ustno preverjanje in ocenjevanje, pisno ocenjevanje: razčlemba neumetnostnega besedila, pravopisni in jezikovni testi, oblikovanje besedilne vrste, pisanje literarne naloge; vodena in samostojna interpretacija literarnega odlomka znanega ali neznanega besedila

USMERJEVALNI/SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Dijaki:

1. se zavedajo pomembne vloge slovenskega jezika in sporazumevanja v svojem osebnem, družbenem in poklicnem življenju;
2. razvijajo sporazumevalno zmožnost v slovenskem knjižnem jeziku;
3. razvijajo zmožnost pogovarjanja, poslušanja in branja raznih besedil ter zmožnost ustnega in pisnega sporočanja;
4. pri književnem pouku se usposabljajo za branje in interpretacijo literarnih besedil na ravni razmišljujočega bralca: doživljajo, razumevajo, aktualizirajo in s pomočjo svojih izkušenj vrednotijo ter poimenujejo predvsem idejno-tematske plasti literarnih besedil; ta so iz domače in prevodne sodobne, novejše in starejše književnosti in so po dogovoru pri pouku izbrana izmed predlogov v katalogu;
5. ob srečevanju z raznovrstnimi motivi, temami in idejnimi plastmi književnih besedil razvijajo lastno samopodobo, zmožnost empatije, strpnosti, moralni in socialni čut, ob tem pa razvijajo tudi širšo sporazumevalno zmožnost tvorjenja in sprejemanja raznovrstnih neliterarnih besedil;
6. ob branju in interpretaciji literarna besedila umeščajo v prostor in čas, se seznanjajo z njihovimi avtorji ter s temeljnimi kulturnozgodovinskimi okoliščinami njihovega nastajanja in sprejetosti pri bralcih;
7. ob branju in razvrščanju besedil se sistematično seznanjajo z razvojem slovenske književnosti in s sočasnimi temeljnimi deli in avtorji iz evropske oz. svetovne književnosti, ki so pri pouku izbrana izmed predlogov v katalogu; prek spoznavanja osnovnih potez literarnega razvoja razumejo pomen slovenske književnosti kot pomembnega gibala v slovenskem kulturnem in družbenem razvoju ter spoznavajo njen razvoj in pomen v primerjavi z drugimi evropskimi kulturnimi okolji.

LETNIK	TEMATSKI SKLOP	ŠT. UR	UČNI CILJI	VSEBINA (TEMA)	MINIMALNI STANDARDI	OBLIKE PREV. IN OCENJ. ZNANJA	NAČINI PREV. IN OCENJ. ZNANJA
2.	*ROMANTIKA V EVROPSKI IN SLOVENSKI KNJIŽEVNOSTI*	*24*	*Dijaki ponovijo in dopolnijo učne vsebine prvega letnika.* *Dijaki se ob branju besedil sistematično seznanijo z razvojem slovenske književnosti ter s sočasnimi temeljnimi deli evropske književnosti, razumejo pomen slovenske književnosti kot pomembnega gibala v slovenskem kulturnem in družbenem razvoju.*	*Slovenci v prvi polovici 19. stoletja, Prešeren, njegovo življenje in sodobniki.* *Politični, duhovno- in kulturnozgodovinski motivi za nastanek romantične književnosti v Evropi. Temeljne zvrstne in tematske značilnosti, književniki in drugi ustvarjalci.* *Teme in oblike Prešernovega pesništva (primeri za možnosti povezovanja): bivanjska tema, stanca (npr. Slovo od mladosti), sonet (npr. O, Vrba); ljubezenska idr. teme, sonet (npr. Magistrale, soneti iz Sonetnega venca), pesniška tema, glosa (npr. Glosa), narodna tematika, likovna pesem (npr. Zdravljica).* *Sprejemanje Prešerna v sodobni kulturi, v medijih, pri bralcih.* *Izbrani predstavniki in dela evropske romantike, primerjava s temami in oblikami pri Prešernu.* *Puškin, Jevgenij Onjegin* *Prešeren, Zdravljica* **Prešeren**, **Krst pri Savici (DB)** **druga izbrana besedila*	*Dijaki poimenujejo literarno vrsto in zvrst. Znajo opredeliti literarno vrsto. Umestijo besedilo v literarno obdobje (čas in temeljne značilnosti obdobja).* *Prepoznajo temo in sporočilo besedila. V besedilu znajo poiskati najmanj dve literarnoteoretični prvini. Označijo literarne osebe.*	*- skupinska* *- individualna*	*- ustno* *- pisno*

LETNIK	TEMATSKI SKLOP	ŠT. UR	UČNI CILJI	VSEBINA (TEMA)	MINIMALNI STANDARDI	OBLIKE PREV. IN OCENJ. ZNANJA	NAČINI PREV. IN OCENJ. ZNANJA
2.	*EVROPSKI REALIZEM IN NATURALIZEM IN OD ROMANTIKE K REALIZMU V SLOV. KNJIŽEVNOSTI*	*32*	*Dijaki ob branju in interpretaciji literarna besedila umeščajo v prostor in čas, se seznanjajo z njihovimi avtorji ter s temeljnimi zgodovinskimi okoliščinami njihovega nastajanja in sprejetosti pri bralcih.* *Poznajo Levstikove zahteve in predloge.*	*Slovenci v drugi polovici 19. stoletja, najpomembnejši slovenski literati tega obdobja in njihovi evropski sodobniki.* *Temeljne značilnosti evropskega realizma, njegove najpomembnejše vrste in značilni posamezniki.* *Teme, ideje, oblike, slog in vrste slovenske književnosti druge polovice 19. stoletja.* *Značilnosti proznih, pesniških in dramskih del tega obdobja.* *Predstavniki in dela evropskega realizma, primerjava s slovenskimi predstavniki tega obdobja.* *Dostojevski,* **Zločin in kazen (DB)** *Flaubert,* **Gospa Bovary (DB)** *Ibsen, Strahovi* *Zola, Beznica* *Jurčič,* **Deseti brat (DB)** *Jenko, Tilka, Obrazi* *Kersnik,* **Jara gospoda (DB)** *Tavčar,* **Visoška kronika (DB)** *Gregorčič, Njega ni* *Aškerc, Mejnik* **druga izbrana besedila*	*Dijaki poimenujejo literarno vrsto in zvrst. Znajo opredeliti literarno vrsto. Umestijo besedilo v literarno obdobje (čas in temeljni značilnosti obdobja). Prepoznajo temo in sporočilo besedila.* *V besedilu znajo poiskati najmanj dve literarnoteoretični prvini. Označijo literarne osebe.*	*- skupinska* *- individualna*	*- ustno* *- pisno*

**Obravnavana so tudi besedila v skladu s katalogom znanja po izboru in presoji učiteljice.*

LETNIK	TEMATSKI SKLOP	ŠT. UR	UČNI CILJI	VSEBINA (TEMA)	MINIMALNI STANDARDI	OBLIKE PREV. IN OCENJ. ZNANJA	NAČINI PREV. IN OCENJ. ZNANJA
2.	*BESEDOSLOVJE, BESEDOTVORJE IN FRAZEMI JEZIKOVNI PRIROČNIKI*	*20*	*Dijaki ločijo enopomenske besede od večpomenskih, pomen in vlogo teh besed, uporabnost v vsakdanjem sporazumevanju. Poznajo razmerja med besedami, poznajo načine nastajanja novih besed (tvorjenk). Ločijo proste in stalne besedne zveze, jih znajo razložiti in uporabljati. Poznajo geselski članek v SSKJ in ga znajo uporabljati.*	– *besede in razmerja med besedami* – *pomen besed* – *slogovna vrednost besed* – *frazemi* – *izvor besed* – *tvorjenost besed* – *SSKJ*	*Dijaki ločujejo besede glede na pomen, poznajo pomenska razmerja med besedami, prepoznajo eno- in večpomenke, nadpomenke, sopomenke, protipomenke, enakozvočnice. Ločujejo slogovno zaznamovane in nezaznamovane besede, prepoznajo besede iste besedne družine, poiščejo prevzeto besedo in jo zamenjajo z domačo. Uporabljajo SSKJ.*	*- skupinska* *- individualna*	*- ustno* *- pisno*
2.	*PRAVOREČJE IN PRAVOPIS*	*12*	*Dijaki se zavedajo pomembne vloge slovenskega jezika v svojem osebnem, družbenem in poklicnem življenju, razvijajo sporazumevalno zmožnost v slovenskem jeziku, zmožnost ustnega in pisnega sporočanja. Tvorijo učinkovita, ustrezna, razumljiva in jezikovno pravilna besedila.*	– *tvarna stran izgovorjenih in zapisanih besed* – *pisanje z veliko začetnico* – *premene*	*Dijaki pri pravopisnem urejanju besedil upoštevajo osnovna pravopisna pravila in pravila za rabo velike začetnice.*	*- skupinska* *- individualna*	*- ustno* *- pisno*
2.	*OBLIKOVNA STRAN BESED, BESEDNE VRSTE*	*28*	*Dijaki razlikujejo besede glede na to, kateri besedni vrsti pripadajo, poznajo osnovne vloge besed v besedilu, poznajo tudi temeljne značilnosti določene besedne vrste.*	– *samostalniška beseda* – *pridevniška beseda* – *glagol* – *prislov* – *predlog* – *veznik* – *členek* – *medmet*	*Dijaki prepoznajo besedno vrsto, ji določijo temeljne oblikoslovne lastnosti, znajo uporabiti pravilno obliko besede v besedilu, poznajo pravopisno in slovnično normo posameznih besednih vrst.*	*- skupinska* *- individualna*	*- ustno* *- pisno*

LETNIK	TEMATSKI SKLOP	ŠT. UR	UČNI CILJI	VSEBINA (TEMA)	MINIMALNI STANDARDI	OBLIKE PREV. IN OCENJ. ZNANJA	NAČINI PREV. IN OCENJ. ZNANJA
2.	*BESEDILNE VRSTE*	*16*	*Dijaki razvijajo zmožnost poslušanja in branja raznih besedil ter zmožnost ustnega in pisnega sporočanja. Tvorijo učinkovita, ustrezna, razumljiva in jezikovno pravilna ustna in pisna besedila.*	– *pogajalni pogovor* – *referat* – *poročilo* – *reportaža* – *življenjepis* – *javno obvestilo* – *javna zahvala* – *javno vabilo* – *javno opravičilo*	*Dijaki poznajo zgradbo uradne besedilne vrste in jo znajo tvoriti, poimenujejo besedilno vrsto, v vsebini zajamejo vsaj polovico smiselnih podatkov, podatke navajajo natančno, upoštevajo družbeno vlogo sporočevalca in naslovnika. Istovrstnih jezikovnih napak ne ponavljajo.*	*- skupinska* *- individualna*	*- ustno* *- pisno*

OCENJEVANJE ZNANJA:
Dijaki bodo v šolskem letu ocenjeni **vsaj dvakrat pisno** *in* **dvakrat ustno**.

MEJE ZA OCENE:
0–49 % NZD (1)
50–63 % ZD (2)
64–77 % DB (3)
78–89 % PDB (4)
90–100 % ODL (5)

INDIVIDUALIZACIJA IN DIFERENCIACIJA:
Diferencirane oblike *(skupinsko, individualno, v dvojicah);* **diferencirana/individualizirana obravnava** *učne snovi glede na recepcijske zmožnosti dijakov in druge posebnosti tako v fazi organizacije in izvedbe pouka kot tudi pri preverjanju in ocenjevanju znanja.*

INDIVIDUALNE PRILAGODITVE:
Individualne prilagoditve po IP-ju za posameznega dijaka/dijakinjo, ki ima po ZUOPP-1 odločbo o usmeritvi, so učna pomoč oz. dodatna strokovna pomoč, pisno ocenjevanje v skrajšani obliki oz. podaljšan čas pisanja, napovedano ustno ocenjevanje.